

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 4.

Indult Bétsből, Kedden, Július' 14-dikén, 1829.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Tts Pauly Károly Urat a' Fels. Magyar Udvari Cancellariánál Udv. Concipistát, jeles tehetségeinek 'sbuzgó és hasznos szolgálatajának tekintetéből ugyan ott Udvari Secretáriussá kegyelmesen kinevezni, és

Tekintetes Hávor Lörintz Urat, a' Fels. Magyar Udvari Cancellariában a' Registraturának Udvari Adjunctusát, hosszas hív szolgálatajában szerzett érdemeinek tekintetéből egész fizetésének meghagyásával kegyelmesen nyugodalomra bocsátani.

A' Felséges Magyar Udvari Cancellaria végzéséből, ugyan ott még ezen hivatalbeli előléptetések történtek:

1 ször. Szakuly Házi Alajos Úr, eddig betsületbeli Concipista, 2-szor. Tek. Viletz Jó'sef Úr, eddig Udv. hites Jegyző és 3-szor. Tek. Barich Mihály Ur Conceptualis Practicans, mind hárman Udvari Concipistákká nevezettek.

Továbbá: T. Matyasovszky Dániel Úr eddig Practicans, Udv. Registranssá: Raaperger György; Chmel György; Belnay Lajos: és Vagner Simon Urak, eddig Practicansok, Accessistákká tétettek.

A' közelebb mult Vasárnapon temetett itt el, rangjához illő fényes kato-

nai pompával Nagy Mélt. Marquis Sommariva Hannibál Ő Excja, valóságos Ts. K. Kamarás és belső Titkos Tanácsos, az Ausztr. Ts. Vas korona Rendnek, és Orosz Tsász. Sz. Newszky Sándor Rendnek Vitéze, a' képelő Bétsi Ts. K. Akadémiának tiszteletbeli tagja; az 5-dik számú Vasas Regimentnek Oberstere és Tulajdonosa, Lovasság Generálja, Felső és Alsó Ennsi Austriában 's Szaltzburgban Kommandérozó Generális, Béts Ts. K. Fő és Fejedelmi Városnak Kommandánsa, és a' Ts. K. Trabant-Testörzö, 's az Udvari Őr seregnek Kapitánya, ki életének 75-dik esztendejében szélütések következtében múlt ki a' világból Júl. 10-dikén. Hideg teteit a' fővároson kívül eső Schmeltzi temetőbe nagy számmal kísérte tizenkét ágyúval, az itt őrizeten lévő sok rendű gyalog és lovas katonaság, tulajdon egész Vasas Regimentje és a' Bétsi Polgári katonaság, legalább is 50, 60 ezer néző sokaságnak egy órányi távolyságra sűrűn álló sorai között.

Hadi Tudósítások.

Bukarestbe érkezett egy Kurír, a' ki Krassovszky Gen. Lieutenanttól azt a' tudósítást hozta, hogy Szilisztria vára feladta magát. Ez Jun. 30-dikán történt, minekutánna a' Törökök, (kik, az előadás szerént, egy harmad-

részszel többen voltak a' várban, mint az ostromló sereg *) a' várnak kemény oltalmazása alatt 15-ször tsaptak ki az ostromlókra.

Ezen tudósítás szerént, az örízet, melly a' lakosokon kívül 10 ezer emberből állott, éppen akkor adta fel magát discretióra vagy kegyelemre minden feltételek nélkül, midőn a' nevezett Generális rendeléseket teve, hogy a' várat berontás által vegye meg. A' fogásra esett örízet között van, két Vezér (három lófarkú) Basa, ú. m. Hadschi Akhmed és Serb Mahmud, számos tisztekkel együtt. Ez által az Orosz sereg 250 ágyúnak, két lovasság és 100 gyalogság zászlójának juta birtokába, egy kis hajóssereggel és igen sok hadi szerekkel 's eleséggel együtt.

A' következő tudósítás jött ezenkívül Jun. 24-dikéről az Orosz táborból, melly Sumla előtt fekszik Endzsiköinél. A' Nagy Vezér, a' ki megverettetése után két nap alatt kevés késérőivel tsakugyan elverekedett Sumlába, haszontalan igyekszik táborát újra rendbeszedni. A' széllyel futottak közzül tsak kevesen mennek vissza, 's az nem elég a' had tsapatokban esett hijjánosságokat betölteni. Azon 40,000 emberből állott tábor közzül, mellyel a' Nagy Vezér Paravadi ellen kiment, alig fog 15 ezer Sumlába vissza menni, mert többnyire, hasznokra fordítván a' széllyel verettetés alkalmatosságát, hazájokba vissza térnek. Hertzeg Madatoff 16 Svadronnal előnyomult Jun. 19-dikén egészen Eski Dsumáig, a' melly város Sumla háta megett fekszik négy mértföldre nyugot felé; de a' várost üresen találta. Ezen előre nyo-

mulásában nem merle az ellenség ötlet akadályoztatni.

Jún. 28-dikán több apró tsatázások felől adattak ki Bukarestben tudósítások. Ezek szerént: B. Geismar Gen. hadi seregének előljáró tsapatjai Nikápoly felé mennek. Ezek útjokban Machala falunál 200 Törököt széllyel vervén és közülök 57 embert 's egy zászlót elfogván, Oriavitzáig előnyomultak, (melly öt mértföldnyire esik mind Oreovához mind Nikápolyhoz), a' hol 500 Török sereg osztályt leptek meg; ezeknek nagyobb része a' verekedésben elhullott a' többi szaladás által mentette meg életét.

A' Gyurgyevo várát szemmel tartó Orosz sereg mind inkább közelít a' várhoz, hogy az ellenséget abba beszorítsa, 's kijönni és eleséget prédálni ne engedje. Jún. 23-dikán újra próbáltak e' végre kimentani; de a' lesben állott Oroszok hátulról rajtok ütöttek és 15 embert közülök a' többiektől elszakasztván, azokat, kettőn kívül, kik magokat megadták, öszvevagdalták.

Frantzia Ország.

Páris, Júl. 3-ikán. A' Követek Háza az egyes Ministeriumoknak Budgetja felett folytatja tanátskozásait. — Marsal Maison és Oberster Fabvier Párisba megérkeztek.

Hajós-Kapitány Latreyte, az Algirt rekesztve tartó Hajós Seregnak Interimalis Vezérje, a' Tengeri Ministerhez Jún. 7-ikéről küldött Jelentésében, írja, hogy Máj. 30-kán az Algiri kikötőhöz egy ágyúlovésnyire közelítvén az ott fekvő Hajókat megtekintette. A' Dey Hadihajói felvitorlátlanul hevernek mint eddig. Egyszersmind jelenti, hogy a' Binguti és Matifui tengerfokok

*) minekutánna t. i. Gr. Diebitsch Gen. a' megszálló seregnak nagyobb részét Jun. elején onnan a' Nagy Vezér ellen vitte.

között két kis Algiri Falukat (Tsajkát) Máj. 24-kén öszverontott.

Az Egyiptomban utazó Frantzia és Nápolyi Tudósoktól, hosszú szünet után, ismét levelek érkeztek Párisba. Az Utasok minekutánna Nubiát, egészen a második Cataractáig megvizsgálták, Februárius elejével megint vissza tértek Egyiptomba. A' Champollion Úr levelei Febr. 10-kéről, 14-kéről, Márt. 25-kéről és April 2-ikéről, különösen ez utolsók, mellyeket Thébéből IV Rameses Királynak pompás Sír-boltjából írt, a' régi Historiára nézve nagy fontosságuk; de a' mellyeknek közlése, rendkívül való hosszúságok miatt (60 Oldal) nem Újság-levelekbe való.

Toulon Jun. 25-kén. Azon Algiritolvajhajóknak, mellyek a' Frantzia partoknál a' napokban mutogatták magokat, elűzésére rendelések téettek, és Kapitány Potigny Jun. 22-kén 5 Briggel és 2 Korvéttel ki indult, hogy minden gyanusnak tetsző Hajókat elfogjon. — Az Algir ellen készülő bombárdírozási munkák néhány napok olta lassabban folytak; a' mire hihetően a' megbékélésről való hír (l. M. K. 2 szám l. 11) adott okot; de most már újabban serényen mennek, mivel Párisból parantsolat jött ezen munkáknak siettetésére.

Oroszország.

Ő Felsége az Orosz Tsászár Gróf Diebitsch Vezér Generálist, a' Nagy Vezér táborán Jun. 11-dikén vett nagy győzelméért Sz. György második rangú vitézzévé nevezte ki. Levelében, mellyet ez eránt küldött a' Generálishoz így nyilatkoztatja ki magát Ő Felsége: „Middön En az Úr eránt érzékeny köszönetemet annyira megkülömböztetett szolgálatjáért kimutatom; egyszersmind az Urat a' Sz. György Rendje 2-dik rangú Vité-

zévé is kinevezem, mellynek jeleit ide zárva küldöm. Azon ditsőség emlékeztének fenntartására, mellyet seregeink egy illy emlékezetre méltó ütközetben az Úr vezérlése alatt magoknak szerzetek, meghatalmazom az Urat, hogy az ellenségtől elvett ágyúk között válaszson ki hatot, mellyekkel az Urat megajándékozom. Meghagyom az Úrnak, hogy vitéz fegyverviselő társai és minden seregek előtt, kik ezen ütközetben új bizonyságait adták rettenhetlenségeknek és magok elszánásának, nyilatkoztassa ki köszönetemet. A' ki vagyok 's a' t. Miklós, Varsóban Jún. 21-kén.“

Ugyan ez napon a' Tsászár Báró Toll Generálist, ki Gróf Diebitsch táborában a' Generál Stábnak Feje, 's a' Jun. 11-dikei ütközetben bölts rendlései által magát nagyon megkülömböztette, Orosz Birodalmi Grófságra emelte.

Törökország.

Szmirnai tudósítás szerént, a' Konstantzinápolyba küldetett Anglus és Frantzia Követek, az első Gordon Úr, Jún. 6-dikán, a' második Guilleminot Generális 7-dikén érkeztek meg Szmirnába 's mind ketten megkülömböztetett tisztelettel fogadtattak. Innen mind ketten útnak indultak Jún. 10-dikén, 's a' mint későbbi tudósításokból tudjuk Konstantzinápolyba megis érkeztek Jún. 18-dikán, a' hol nagy pompával és rangjokhoz illő tisztelet matással fogadtattak.

Görögország.

A' Görög Országi Elölülő Máj. 8-kán két Végzést adott ki, mellyek közül az egyikben az Attikai partokra, Euboea szigetére és a' Voloi Öbölre már ez előtt kimondatott Blokade kiter-

jesztetik a' Demetriasi és Zagorai partokra is egészen a' Kissaros fokáig; a' másikon pedig a' Nyugoti Görög Ország partjaira vetett Blokade Murtoig (úgy, hogy Murto már kívül esik rajta) vonattatik. A' Neutralis zászlójú Hajóknak 20 napi határ idő tételik a' mondott Bérekesztés alá eső helyekről való eltávozásra, mellynek eltelése után ha elmenni nem akarnának elfogattatnak és a' Görög Tengeri Szék elébe állíttatnak. Az olyan Neutralis Hajók, kik a' bérekesztett partokhoz akkor először közelítenek, nem fogattatnak el, hanem vissza útasíttatnak; de ha másodszor is bátorkodnának a' Blokadet megsérteni, akkor Törvény elébe vitetnek. Mind a' két Végzés Status-Titoknok Spiliadis alá írásával van ki adattatva.

P o r t u g a l l i a

Jun. 14-kén megmustrálta. D. Miguel a' Terceira ellen kirendelt katonaságot. Másnap hajóra ült a' sereg, és Jun. 16-kán a' Flotta elvitorlázott. Ezen Hajós sereg (a' Jun. 17-iki Gaceta de Lisboa szerént) 2 Fregátból, 2 Korvetből 3 Briggből és 5 kisebb Sajkákból áll, mellyeken 4 Bataillon gyalogság vagy on, ahoz illő Artilleriával együtt. — Ezeken a' hajókon kívül, a' VI János Lineahajó, egy Fregát és egy Brigg már Terceiránál állanak, és rajtok 3 Bataillon gyalogság vagy on. A' Sziget és Lisboa között felállítandó hamari közösülésre, egy Gőz-postahajó szereztetett.

H o l l a n d i a

Jul. 7-ikén az egész Országban gyűlést fognak tartani a' Provincial-Státusok (a' Megyékbeli Rendek), hogy azoknak a' Követeknek helyébe, a' kiknek ide-

jek kitelvén az Ország házából ki kell lépniük, újakat válaszszanak. A' mostan kilépő Tagok között sok nevezetes férfiak vannak, mint: Sassen, Ysselt, Secus, Rheenen, Bruckere 'sa't. Urak.

A' Hope és Társai nevű Amsterdami Bankir-Ház most újra 24 milliom forintot költsönözött az Orosz Ts. Országglószéknek. A' Költsön-summa 5 f. interesre és ugyan azon feltételek alatt adattatott, mellyek alatt a' tavalyi 18 milliom költsönözött; úgy hogy az Egész most már 42 milliom forintot téssen.

Egy Hollndus Hajó (a' Krisztina) a' közelebbi Aprilis végével, puskákkal és egyéb fegyverrel megrakodva a' Levanteba elevezett; de a' Középtengeren lévő Hollandiai Hadihajóktól ki nem nyerhette, hogy útjában kísérenék, mind addig, míg a' rajta lévő fegyvert Máltában elébb le nem rakta. — Az Antverpiai Újság figyelmezteti a' Kereskedőket ezen környülállásra, és inti őket, hogy Hadi tiltott portékával ne spekuláljanak, mivel a' Hollandiai Hajós Seregnek parantsolatja vagy on róla, hogy a' tiltott portékával (mellyeknek t. i. bévitele a' blokirozott Kikötőbe tiltatik) megrakott Hajókat Kíséretnek alá ne vegyék.

B u r k u s O r s z á g.

Ő Fge a' Király, gondolóra vévén, hogy a' mostani ifjuságnál elhatalmazott kurtalátás és pápaszem hordozás a' katonáskodás kitöltésére nézve némelly nehézséget és hátramaradást okozhatna, Jun. 6-kán költ Parantsolatjában elvégezte, hogy az illyen Pápa szemes ifjak, ellent nem állván kurta látások (ha külömben a' szolgálatra alkalmasoknak találattatnak) a' katonasághoz felvétessenek és a' második sorba állíttassanak. — Ehez-

képest az Országnak minden Polgári és Hadi Tisztségei a' Ministeriumtól utasítást vettek, hogy a' katonaszedésben és vizsgálásban magokat az említett Kir. Parantsolathoz szabják.

Nagy Britannia.

London, Júl. 1 napj. A' Nagy Admiráli Hivatalra, mellyet ezelőtt Clarence Hertzeg vitt, de tavaly róla lemondott, egy öt személyből álló Biztosságot nevezett ki a' Király, mellynek tagjai: Lord Melville, Vice-Admiral Cockburn, Vice-Admiral Hotham, és Stevart Urak. — Lord Strangford Brasiliából, a' hová a' m. Eszt. rendkívül való Követséggel (melly Portugaliát illette) küldtetett, vissza jött és Jún. 29-kén Portsmouthnál kiszállott. — A' Spitalfieldi (Londonban) takácsok Ausztraliába vágynak, és az Országlószék költségén a' Hattyú-Vizi Gyarmatba kívánkoznak.

Dublinban Jún. 24-kén megjelent O'Connell Úr a' Politziai - Szék előtt, egy odavaló Prokátornak (Talbot Glascock nevűnek) vádolására, a' ki őreá nagyon fenekedik, és mind szörnyű fenyegetődzései által, mind egy páltza formára készült Szélpuskának hordozása által gyanussá tette magát, hogy néki (O'Connell Urnak) életére törekedik — 's azt kívánta, hogy a' törvényszék, jövődöbeli magaviseletéért ama Prokátort zálogolja meg. A' Törvényszék meghallgatta O'Connell Úrnak kívánságát; és Glascock Urat 1,000 font sterling zálogra ítélte, addig pedig míg ezen summat előteremtené, fogságba tette.

A' Courier a' Parlament-rekesztő Kir. beszéd felett való elmélkedése közben így szól: „A' beszédben semmikülönös nintsen, kifejezései általánosok; de nem is lehetett várni, hogy Ő Fge,

e' mostani időpontban, egyenként való és környülállásos fejtegetésekbe bocsátkozzék. Azt a' kellemetes meggyőződést veszszük azomban ezen beszédből, hogy az Ország békességben marad; hogy a' háború, a' hadakozó két Hatalmasságon kívül, másokra ki nem terjed; és hogy ezek között is a' békességnek helyre állása nem hihetetlen. A' Nagy Britanniai és Frantzia Követeknek Konstantinápolyba való visszatérések, úgy hisszük, valami, a' Porta részéről adott Nyilatkoztatásnak a' következése, mellyben a' Porta jelentette készségét, egy olyan Egyességszerzésre, melly által Görög Ország Pacificatioja végképpen elintéztessék. Ezen alkudozásoknak megnyittatását — a' f. Eszt. Márt. 22-diki (Londoni) Protokollum pontjainak értelme szerént — a' Görögök részéről való minden ellenségeskedés megszűnésének kellett megelőzni. *) — Portugallia tsak röviden érintetik ezzel a' kifejezéssel: „hogy Ő Fge felettébb való fájdalommal „vetheti szemeit a' Portugalliai Monarchia állapotjára.“ —

Spanyol Amerika.

Mexikó és Columbia egy költsönös Védő- és megtámadó szövetséget kötöttek egymással Spanyol Ország ellen. Generális Sucre, Tarquinál, a' hol

*) Ezen Londoni Szerződésnek következésében Davkins Ur, a' Görög Országban lévő Anglus Residens, Gróf Capodistriától kívánta, hogy a' bérekesztve tartott Török Kikötőhelyeket a' Görögök hagyják el, a' fegyveres seregek Peloponnesusba térjenek vissza, és minden további ellenségeskedéstől a' Porta ellen szűnjenek meg. De ezen kívánságokat Gróf Capodistrias (Aeginából Máj. 30-káról való tudósítások szerént) egyenesen visszavetette.

a' Columbiaiak a' Peruiakat megverték, egy Diadalmi Oszlopot állított ezen feljúl-írással: „El Exercitu Peruano de Ocho mil Soldados invadia la tierra de sus Libertadores, fue vencido par quatro mil bravos de Columbia 27 Februar. 1829. (Nyoltz ezer katonákból álló Péruai Sereg megtámadta Szabadítójának birtokát; 's meggyőzöttetett négy ezer Columbiai Vitézektől Febr. 27-ikén 1829.)

Buenos-ayres. April. 14-kén. Lavalle (az új Dictator) győzedelmeskedik ellenségein; Santa-Fé ellen maga személy szerént indult ki, Cordova ellen pedig Paz Generálist küldötte, és mind a' két városbeli Kormányozót számadásra vonja a' Buenos-ayressel kezdett ellenségeskedésért. Az alatt míg Lavalle odajárt Santa-Fé ellen, a' város nagy rémülést és ijedtséget állott ki. Ugyan is: az Indusok (a' mezei nép) kik Lavallet gyűlölik, nagy számmal egybegyűlvén, a' tartományba (Buenos-ayresbe) béütöttek, Márt. 28-kán az ellenek Oberster Estomba és Rauch alatt kiment Seregeket megverték és magok a' város felé megindultak. Az ijedtséget a' városban nevelték a' szomszéd falukról befutott lakosok, kik az ellenség elől itt kerestek magoknak menedéket. Tsak hamar azután megérkeztek magok is az Indusok a' város kapuinál. A' várból ellőtt három ágyú jelt adott a' lakosoknak, hogy fegyvert venni a' várba siessenek, és Házaiknak tetejére menvén az ellenséget, ha bátor-
kodnék béjöni, onnan löhessék (Ennek értésére méltó megjegyezni, hogy Buenos-ayresben minden Ház egy egy kis vár, mellyet lapos tetejéről 4, 5 ember minden megtámadás ellen oltalmazhat. Tudják ezt az Anglusok, a' kik 1807-ben Gen. Whittlok alatt a' városba bémentek, nem vélvén nehéznek a' nyitva álló Városnak elfoglalását, de 15,000

ember közzül alig jöhetett ki egynehány száz, a' többit a' házak tetejéről lelőtték 's tégladarabokkal leverték) Illyen szorongattatások között töltött a' város két napot és két éjjelt; de az Indusok nem mérészeltek a' városba bejöni. Harmadik nap megérkezett Santa-Féből Generális Lavalle; és az Indusok elfutottak. Most már szabadabban lélezkik a' lakosság, és a' boltok, mellyek 9 napig zárva állottak, ismét megnyittattak.

Elegyes tudósítások.

Júl. 9-ikén délutánni 1 órakor, közel Bétshez, olyan rettenetes jégeső volt, a' minéműre alig emlékeznek. Egy dühös szél hozta a' zivatart; elsőben pusztázapor esett, de tsak hamar utánna jég is, akkorák mintegy puska-golyóbis, nagyobbak is, olly sűrűen, hogy az egész tájék elsetétedett. Gumpoldskirchen, Thalern, Guntramsdorf, Möllersdorf, Neudorf, Laxenburg, Hochau, Biedermannsdorf és Hengersdorf vidékén egy leveles fa sintsen, a' szőlő-tökékről minden levél és fürt le van verve, 's az aratás semmivé téve. Két leányt, kik a' Gumpoldskirchenei szőlős hegyről az idő elől haza siettek, a' fergeteg egy méljen bevágott úton elérvén, a' feljülről lerohanó víz őket eltsapta és a' jég 's ködarabok úgy öszve verték, hogy az egyik ott megholt, a' másik is élet halál között fekszik. A' nevezett falukban egy ép ablak sem maradt; tyúk, galamb, és egyéb szárnyas állat kinn a' szabadon meg nem maradt.

Magyar és Erdély Ország.

A' Szilágyból. Közelebb elenyésztett Junius 24-kén Tasnádi Uradalma Össi Birtokában meghalálozott Méltgos

Nagy Aitai Cseréy Sámuel Ts. Kir. Fő Strása Mester Úr. A' Boldogult ügyis mint Ember, és fő Születésű Úr, ügyis mint az általa hív buzgósággal követett Katonai Pályán Vitéz férjfiú, életében a' jóktól méltán tiszteltetett. A' Ditső Erdemiért el nem múló emlékezetű Udvari Tanácsos, és Referendarius Mgos Nagy Aitai Cseréy Farkas Úrnak volt a' Néhai fia. Nevelést előbb a' Bétsi Theresianumban, későbbre a' Budai Kir. Academiában nyervén, Hadi szolgálatba lépett, az akkor Gróf Gyulay Sámuel, most Hertzeg Eszterházy 52-dik Számú, ditsőséges voltáról közönségesen nemcsak esmeretes, hanem fő tiszteletben is lévő Nemes Magyar Ezeredbe, mellyben szerentséjének tartván Királya, 's Hazája eránt régi Ósseiről reászállott kötelességinek megfelelni, és az erre serkentő fő Nemességű ösztönt ezen, a' Hadi Történetek rendiben minden időben egyforma jelességgel tündöklő Nemes Seregben arányosan találván fel, 24 esztendők folyta alatt mindég a' Betsület mezején viaskodva, leg Felsőbb, és minden Rendű Elöljáróinak fenn maradt Bizonyításaik szerént: maga különös megkülömböztetésivel valamint értelmes Tiszt, úgy Vitéz Katona is volt, és telyes Betsülettel megfelelt annak, a' mivel tartozott Nemzete, édes Hazája, és a' tisztelt Nemes Ezered fentebbi Díszének. A' Hadi viszontagságok, és a' Betsület Ditső mezején nyert Sebek miatt megtörödve, nyugodalomra ment ugyan, de mihelyt Királya, és Hazája java kívánta, fellépett újra első elszánásának szép Pályájára, az 1809 eszt. Nemesi felkeléskor szolgálatot vállalván annál, végzésivel pedig másodszor a' méltán megérdemlett tsendességbe térve: Istenének Királyának, Nemzetének, hív tisztelésibe, közönségesen szeretettve, betsültetve élt, míg testi megtörödése követke-

zésibe, élete Pályáját álhatatos Emlékezetre érdemesedve bevégezte.

Karczagújszállás Júl. 5-dikén:

Az 1795 esztendő óta semmi földindulás nem tapasztaltatott tájjékunkon, a' midőn e' f. Július 1 napján reggeli 3 óra tájban, sokan, kik már akkor felkeltek, vagy ébren voltak, a' földnek bizonyos habforma 's elevenen érezhető mozgását vették észre, melly egy meglehetősen kemény lökés által végződött. Délelőtt mintegy 9—10 óra közt elkezdett esni az eső, melly alatt éjszaknyugot felől fújt a' szél. Délután mind az eső, mind a' szél elállott, 's az ég is elkezdett tisztulni, 8 órakor 22 minúta-
kor 's körülbelől 40 pertz tájban estve újra tető-pontos mozgásba jött a' föld és habzott 4 egész pertzig, melly után egy két szempillantás múlva, délkelet felől egyenesen éjszaknyugot felé tartva, menydörgéshez hasonló földalatti tompa morgás és bizonyos éles sziszegés hallatott, a' midőn ugyan azon pillanatban, a' mondott erányzás szerént, egy kemény lökődés és azt ellenkezőleg követő vissza-
lökődés történt, úgyhogy az épületek fedelei tsikorogtak, némelly, külömben is megijedt 's megszedült emberek a' földre estek, 's a' toronybeli Vígyázók, húsz ölnyi magasságra a' föld színe felett, annak olly ingadozását tapasztalták, mint-ha elakart volna dűlni. Egyébaránt ez az egész jelenés itt semmi kárt sem okozott. — A' föld belsejében ilyenkor történő elementumi lázzadás kiterjedésének 's a' folyó matéria haladása sebességének némimű kitanulására fontos dolog volna, ha tsak a' Hazánkban is több egymástól távolabb eső olly helyekről, a' hol ezen földindulást érzették, az Újságok által annak különösen jól megjegyzett kezdete és tartóssága ideje felől tudósíttatnánk; így, p. o., ha a' mi Karczagi déli-líne-

ánkhoz 's a' földindulás feljebb előadott irányzásához képpent ítélve, — ha az azt különben a' föld gyomrában meg nem változtatta — Valjon tapasztaltatott e' az és melly idő tájban Krassó és Trentsén Vármegyékben is, 's széltére kiterjedt e' Bihar és Pest 's több Vármegyék-re. Úgy sintsenek az ezek előtt a' Hazánkban történt földindulásokról illy öszve hasonlító 's a' föld physica leírására nézve is fontos jegyzéseink.

Szathmárról Júl. 2-dikán. Álmélkodva tapasztalánk itt tegnap valamint a' közel lévő vidékek lakosai is, — a' miről eddig még csak az Újságbeli leírások után tudtunk képzelődni, — egy különös jelenést; melly erős földindulás vala. — Ez estveli kilentzedfél órakor kezdődött, széllel, részént égdörgéshez részént kotsi zörgéshez hasonló zugással. Ugyan ezt tapasztaltuk itt reggeli három és négy óra között. Az estveli földrengetés vagyis taszítódás éjszak felől jött 's délfelé ment, és olly erős volt, hogy a' házak ropogtak; és a' toronybeli órának mutatói az óraszámok táblájához verődtek. Hogy a' földindulás észre vehető károkat tett volna még eddig nem hallottuk.

Utazók előadása után írhatjuk, hogy ezt a' földindulást a' Tiszán innen nem érezték. Mennyire terjedett ki azon túl még nem tudjuk. Nagy mértékben volt Tisza Szőlösön.

Debreczenben némeltyek már Jún. 30-dikán érezték éjféli felé a' föld mozgását. Júl. 1-ső napján, reggeli ötöd-fél órakor történt az első ingás, melly károkat nem tett: de estveli kilentzedfél órakor sokkal erősebb volt a' második, és a' kö házakban, az által hogy azoknak falait és bolthajtásait megrepe-

deztette, nagy károkat tett, igen sok kémenyek leomlottak. A' Barátok Klastromának, valamint a' Reformátusok nagy új Templomának erős falai is több helyeken megrepedeztek. A' tornyoknak nagy ingását abból lehetett észre venni, hogy a' tetejeken lévő tsilag szinte két lábnyira látszott tsóváltatódni.

J e l e n t é s.

Egy legjobb korban lévő Ifjú, ki mind a' törvényes tudományokat elvégezte 's Prokatori Diplomát nyert, mind pedig a' Keszthelyi Georgiconban szerzett gazdaságbeli esmérteiről ajánló szép bizonyosság leveleket mutathat, kívánna tudománya köréhez alkalmaztatott hivatalt nyerni. Bízván tehetségeibe, hogy a' magára vállalandó hivatálnak teljes szorgalommal megfelelel, bátorkodik magát a' Hazai birtokos T. T. Uraságoknak ajánlani. A' Deák, Magyar, Német nyelveket egyformán beszéli, rátzúl és franziául ért. Bővebb tudósítást adhat felőle a' Bétsi Magyar Újság Redactiója.

Kolosváron is tapasztaltatott a' földindulás Jul. 1-ső napján délutáni 8 óra és 36 minutakor, hol egy minutumi idő alatt háromszori földingást lehetett érezni; de károkat nem tett.

A' pénz folyamat Július 13-dikán;
közép áru:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	99 1/4
Az 1820-béli sorsosok,	164 1/4
Az 1821-béli hasonlók,	—
Bétsvárosi 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 54 5/8 for. keltek, mind Conv.	
A' Bank-Aktziák keltek 1118 forinton	
Conv. Pénzben.	